

1761

Memorandum, Jones

P. 343

Mennander, Jonas

Suomen = Speili,

Josa

Ensin edespannan kaik-
kein welgoisuus yhteisesti,

Sitten

Mitä erinomattain Perhen - Ysä-
kille ja Emäälle, Pojille ja -Tren-
geille, Tyttäville ja Piikoille,
hywin eli pahoin sopi.

Hywille

Kunniani ja Olistyksi,

Pahoille

Säwäistyksi ja hywyteen
kehityksi,

Syhykäisest

Oyri kaikille Salomiani.

Kaikille yhteisest.

Welka HERRA hellittämät,
 Käskyt kaikkein kaunehimmat
 Pyhda panna Sydämehes,
 Sittes taiten tulet edes,
 Olletks Säädys misäs lienet,
 Tähän työhön ihes rienna,
 Pispä, Pappi, ja Praelati,
 Suurin Sangar, taikk Soldati,
 Kauppanies ja Talonpoika,
 Kuka taikki luke woikan,
 Suurin, Huonoin, Frouwa, Herra
 Nuori, Wanha Harmaparta,
 Mies, ja waimo, Isä, Miti,
 Wäwy, Poika, Minia, Tati,
 Weli, Sisar, Piika, Trengi,
 Summas sanot, joka bengi,
 Olles wierais, taikka foton,
 Sijall huones, eli ulkon,
 Olles Toisa ja myös matkois,
 Istuis, seisois, maates, walwois,
 Jokapaikas jokahetti,
 Mikä askar eli retki,
 Taidais olla edesansa,
 Welkä HERRA kohdastansa;

Niin hän laske siunauren,
 Tulla meidän kungin urent,
 Unda runsan Elaturen,
 Nästäs wahwan wirgoturen.
 Herrä kiitä Kielessäsä,
 Nures huuda händ hädäsä,
 Kän myös Kirkos joka aika,
 Koska Kello Korwis kaikka,
 Ei niin ettäs näyttelemään
 Tulet, taikka juttelemaan,
 Eli unda otteleman,
 Eli hullust riitelemän,
 Mutta Polwill notkistetull
 Sydämiellä ahdistetull
 Rukoil Herrä hartahasti,
 Uno Pyhindös nöyrimmästi;
 Niin tott kuullan Rukoures
 Ja saat turwan Ahdistures.

Maaturil Puheill Toilla
 Allä wanhoild Runnia kiellä,
 Niin saat runsan Menesturen
 Kaikis Toisäs Siunauren,
 Ole nopsa Nuorudesta
 Ettamahan Opetusta,
 Alwös olko silloin laiska,

Ettes häpiät päälles paikka,
Ala muutu Murhamieher
Kiukkuiseri Bihoittiser
Rohtan köyhä Lähimäistäs,
Baan händ rakast Sydämeštäs;
Ystävätäs jonga kausa
Ombi paras Sowinosa,
Käytä siuus Kunniassa
Bietä aikas Siweyllä,
Lohdut aina murhellista
Glahuta surullista.

Sekä koton että matkois,
Uwarudes niinkuin Nottkois,
Ulwös olko Juoma Koira
Sillä sen on siuus Huora,
Ala myöskän wilpistele
Eikä Kanpois wäärnttele,
Kausa köyhän Lähimäises,
Jong on Herrra pannut wieres,
Tapa paha panetella
Toisen päällä wälshetella.

Rako ettäs pyydät wältä
Hullut Himot poijeshettä
Sydämeštäs syndiseštä
Lähtešt pahast häisewasta,

Tottas näitä pyydät pitä
Tottas yevon löydät siitä
Tuotat itse suunnensa,
Että koko Suonellensa
Sangen suuren Simauren
Ja myös ilon ihasturen.

Mitta jos sä pahoin elät,
Wäärnyt aina tehdä haalat,
Olet Töissä Jumalatoim
Kaikke pahut karttamatoim:
Tottas kylvet kovan suunnan
Tuotat päälles pahon paulan,
Kirouren kiindiaasti
Kovan Dimen kipiästi
Wuet päälles pugurensa
Joka Niin nostuansa
Ja jos loppuu saakka pösyt
Täsa synnin surkias Hysys
Ilman yhtä varannusta
Ilman totist katunnusta;
Niin sä joudut Helwettihin,
Nirun Kourihin Kowihin,
Kaikki sinu pikkeilewat
Pahast puhuin narvelewat,
Sormillansa tarkoittawat

Korwillaansa kokottawat
 Sansin sinust sanat nämät,
 Toisiansa wiel ustantat:
 Näetkös tota koko konna
 Mennen niinkuin tänä vuonna
 Toisäs laitis toimetoinda,
 Pahudesa puoletoinda
 Joka päivä joutilansa,
 Kämpi haukka Huonesansa;
 Ett siis andot izens laiskar,
 Siitäp joutui perki pahar,
 Että konna, skälmix tehty
 Huorax, Portox, myös on nähty:
 Sendän pyhä säädysänsä
 Olla wirjä wirasansa,
 Ahkeroihe taitawasti
 Ahwist hywist ahkerasti.

Talonpoista ja heidän Ahkeraitans.

Jos sä tahdot olla ollen,
 Talonpoika toimellinen,
 Kirwens kohta teroittawa,
 Weizens ruostest puhdistawa,
 Hiwo Sirppis, Wikahimes
 Laita kaunist kodirimes,
 Wida Ladot Niituillansa,

Warstat Waurat Riibesänsä,
 Jywäs wiska wiskimellä
 Paitka puhtar Pohtimella,
 Tallell pida Rihda, Loukut.
 Pihdit, Nuijat, Wuiat, Koukut,
 Sahrat, wannat, jyrärimens,
 Lada, fokut, wesurimens,
 Toimit mōskūi navafairat,
 Sahat, Höylät, Barat, Murat,
 Jeket, Akcet Härkvisillä,
 Keet, Kattat Hewoissilla,
 Kažo Pnōrat, Kebrāwarret,
 Alifat, Nawat, nappulaiset,
 Kaitioit, Keitat, Suiket, Hiimat,
 Kōydet, Naubat, Ohjat, Ribnat,
 Jalustimet Satuloinens,
 Natustimet Händawōimens;
 Ettas taidat tarwittaisa
 Turwata sun Kaluhinsa,
 Koskas menet matkustaman
 Perki pitkän matkan haman,
 Suwel niinkuin Talwellakin
 Kāwäll niinkuin Surenllakin,
 Taitka koskas wiljeleman
 Peldos, Niitus, niitteleman

Menet, silloin ovat wainit
 Simull talon kalut kannit:
 Jos taas äkist täydyis tulla
 Meren pääll, niin sanon sulla,
 Halka wahwar Wenhes lautas
 Kubes, Miros, melas, portas,
 Vieles wida purjet puhtat
 Warust keula, perä, tuhto,
 Nautä Wiiri wiherjäinen
 Hahden Hammas haarollinen,
 Osta Flugit Hauliat Huikiat
 Wahwat nuorat, touwit uliat,
 Pyyda sitte pienimätkin
 Kalut kaikkein halwinmätkin
 Simullensa toimitella
 Simmal Hywäll omistella
 Haastarit ja Käskiwet,
 Kaapit, Urkut, Kubnot, Kirwet,
 Ja niin luke luke woikan
 Kaikkia kuin Talonpoika.
 Jokapäiwä Taloisansa
 Zarwihapi Huonesansa.

Mutta joka onibi aina
 Laissa, ei hän paljon paina,
 Sekä istuis Huonesansa.

Etä olles Pellollansa.
Murkinoihin asti aina,
Silmäns pyytä kiini paina:
Koska viimein wilpastunut
Unest omi kylläns saanut,
Niin hän istu Korstenille
Lämbymällä Riukaisella,
Hunta hulkusi Housujansa
Keweneitä Nyyhyjansa
Tuoman tygöns totifesti
Sillä itse hänen esti
Sitä silloin tekemästä
Piipun tänsi tubakaista,
Jota polta parhallansa
Ylläst vielä istuisansa;
Mutta murhe murkivasta
Suurin suru suururesta
Olkon kaikkein ensin tuiteng,
Sillä waha tuijäär tuten
Lotta wetä wellingitä
Mähti puuro kari pata
Wahabans; Tai Urholinen
Lalopoika mitätöinen
Sitte rupe somustaman
Wahwar ihens warustaman

Meikähan tost mennänsä,
Puita tuolda tuodapensa,
Ennen kuin hän sinne joutu,
Jopa laikki rikki nurtu,
Ketarat laikk kassallansi,
Kaikki waarnat wassallansi,
Joita wahwar wahwisteli,
Monda kerta paikkaeli,
Jos sit vielä joku paikka
Näistä häijyist kaluist rikka,
Niin koht huuta houkka hullu,
Että kyllä kauwas kuulu,
Perkeleitä Helwetistä,
Tubat piru pahoist mäistä.
Mutta muista, paha miesi,
Että Herra Taivast tiesi,
Kaikki sinun Rantörensä,
Että julman laiskudensa,
Kiukkuisen myös Kirougen,
Jollas kauwas Siinauren,
Karkottelet Rodostansa,
Poistat pojes puolestansa.
Laiska peldos joka ajall,
Biljele myös samal tawall.
Sonda luopi luoppaellen,

Betä päälle ajatelen,
 Kyndä wangon harwimmari,
 Puoken pesson pyörttändöiri
 Jättä aina joka wuosi,
 Josta tunde jokamiesti,
 Kuka sarka laiskan Diehen,
 Peldo pahan Talonpojan.
 Ei wiel luowu tawastansa
 Koska nittä nituisansa,
 Ei hän taita niskoiansa
 Eikä oijen Olkiansa,
 Mutta jättä suuren sängen;
 Sendän pitä tyhjän seimen,
 Talwen taiten tallisifans,
 Pahat päiwät pihatoisans.
 Koska näin nyt Talonpoika,
 Päälle pitä joka aika,
 Kuin on täsä Kirjoitettu,
 Enhykäisest muistutettu,
 Niin hän viimein edyhty sängen
 Dunehen juur kowaan lange,
 Toutu viimein kerjämähän,
 Käwelemän pahan säähän.
 Siis nyt armas talonpoika,
 Koko Kalus joka aika,

Ole wirjä Wrasansa,
Walwowainen talojansa,
Zonga tähden sä ain hywär,
Kukutan tot talon Nieher.

Perheu Emänist ja heidän Askareistan.

Mit jo jällens tahdon tulla,
Parween toiseen kuljessella,
Emänditä terwehtellä,
Waimoin kasa kuiskutella,
Hywät kohtan kunnialla,
Sanoin sanoill puhtaila,
Mitkä owat hänen työnsä,
Talos toimet Askarensa:
Ensin nousse Huomeneldan,
Wiimein mene maata Jldan,
Tulen Totoll sytyttäpi,
Huonens kauris lakaisepi,
Wikkans Lapsens kässe leten,
Sinnaupell tulla etens,
Alka työnsä Kukourill,
Päättä Päiwän Weisuill Lauluill,
Zonga heljää heloittawat
Kaiikki yhteen weisailewat,
Sitten tarttu Kehräwartteens,
Sieppa Kukkins, Tuttins ettens,

Unda

Uinda Kallan ruikutella,
Kehrawarren keikutella,
Bissat karta kerkkari
Wetä Langan pienimäri,
Puhdistapi pellawansa
Loukullansa Rihdallansa,
Temma kaunir häkylässä
Harwenimassa pinimässä,
Tete tosta pieneu Langan
Joka nähdä kelpa sängen,
Koko niistä waivat, ryijyt,
Kirjawat myös Hamet, tröijyt,
Kuto kaunit kangas kadat
Että suuret Giinapakat:
Ennen kuin myös päwä koitta
Jo hän Suurus palan laitta,
Liha Leipä Miehellensä
Boita lattu lapsillensa,
Piimä pütün Perhellensä,
Kanday wiellä toisunansa
Heidän Piwons Gläskit Juustot
Rieskan kausa porut puurot,
Murkinan myös ajallansa
Keittä kaunist Kodosansa,
Puolipäiwän pöytäan paissa
Koska tullut on se aika.

Jos taas vieras talon tule,
Duto Allan oheen kulle,
Niin hän otta naurosuulla
Bastan sen, ja anda kuulla
Ettei ole millän muoto
Hänen mielens pabaa siitä,
Kauuist puhu Kielellänsä
Edestuopi mielellänsä
Olta, Wiina Kellarista
Yiha Skingun Mitaisesta
Laittele heit iskuunahan
Jstu ihe Pöydän päähän
Juttele sin suloisestl.
Kuinga Jumal kaunin Kestin
Loi hänen taloisansa
Jonga suopi syötyröansä
Maata löyhäs pistäisesa
Kauuis tuiteng kammioisa
Puhtamisa Baatteihisa
Lakanaises Sängysesa.

Tavahduis se kuinga hiljan
Näyttä Kasiwon tuiteng parhan,
Uekoansa lämmittele
Suloisesti suosittelle
Kauuist kaiket taputtele

Sydämeistäns halaele
 Jost Ei nouse likki wähiin
 Wiimein Uskon, Niskan wälhi,
 Siinä saawat Siunauxen
 Huoneeseensa Enännyren
 Kautta pienen Perillisen
 Kautta kunnin Lapsukaisen,
 Vieläp tosa Unesansa
 Wäsyriä maatesansa
 Khattele ahkerasti
 Kuninga taidais taitawasti
 Alla jällens huomenneldan
 Työnsä jonga päätti Yldan.
 Joka näin on toimelinen
 Wainio tawois siwolinen,
 Kallimb on hän kallind päärlly
 Hywä Huuto Hänest kuulu
 Huoneis, Kulis, kaupungeisa,
 Pöriteis, pirteis, Nabureisa.

Mutta laiska Wainio parka
 Ei mar yhtä raha markka
 Talon työnsä toimituris
 Huonen edesseisomises.
 Kohota taloon tulduansa
 Laikka tyttön olduansa

Pöytä korjan kuldawana
Nuori Naara hohtawana
Alina istu tupaishesa
Djendella Pöydän pääsä,
Josta joutu wanhetesans,
Hummari tost kimmeldyisäns
Hyyshis räteis Rääpälisä
Mugus perät paikatufa
Toton edes istumahan
Uumin päässä Uuomahan,
Kusa omhi hellittämät
Maka taikk pitkät päiwät,
Wielä muoktu nostesansa
Hankottele istuisansa
Hajoll reissu Saunan Solas
Piipu nytä piwon pohjas,
Eip tied mitän tekemistä
Eikä kusan kashomista,
Ei sittä huoli Hulikasta,
Eikä pehu tottel tosta,
Ehkä puoli permannolla
Juuri juore maahan yöllä,
Ehkä latte kaukalyngin
Koirat söisit viimeisengin.
Olta pannes, tynneristä

Ei saa usein kannun täyttää;
Eikä joi sen ensimmäisen
Porsas kaasi kessimäisen,
Jalkitipun Kellarihins
Niti pane Tynnrihins,
Nuda seugin laimistua
Ennen kuin sen peittä maista,
Ei myös pese tympörinsä
Eikä puhdist puolikoitans:
Wiinan pane samall tavall
Endisellä polta kuwall
Pannus pohjan palanepi,
Tynnyr wedest paskaisepi.
Särke Raubat wihoisansa
Paiska mielipahoisansa
Rikki, Rukkins, Patans, Klafins,
Kannuns, Sawins, Kaapins, krusins,
Ei myös huoli Elämistans
Eikä karia Launmaistans,
Ei hän huoli Suururesta
Miasans ei Murkinasta,
Jäänäns ei ikkallista
Eusungur ei Ehtolista
Pynda laitta Layksillensa
Eikä einet Wäellansä.
Talos joku hywä pala:

Jos on, sen hän vitä Sala,
 Uja Mahans yrimänsä
 Juustot, Lihat, Leivät kansa,
 Riistan särpä kiulustansa
 Kuoren tapa piimästansa,
 Jost ei enä kirnutesa
 Olla kengän mahda hiesä.
 Se on tapa myöskin hullu
 Joka kuiteng monest kuulu,
 Että Emänd ehdollansa
 Omall hyväll tahdollansa
 Pane pandit Hyttöns Hättöns
 Päänsä Troijöns Suttöns wantöns
 Tygö Juppöin jalomman;
 Krouvi Humän kavalimman;
 Waino täni paha Luuti
 Jot ei koskan tiedä huuti
 Waiwaiselle kunneldyne
 Kästhin sen lainen tulle
 Elinajar Kumpamiri
 Pahar perki Puolisopi.

Voiska ja Trängeistä.

Tengi Talos toimellinen
 Työhön aina halullinen
 Huomeneldain nostuansa
 Puhtell yshäll olduansa

Koska kuule Kulkoin Uuein
Kohota kiiru tule hänen
Nouse ylös nopeasti,
Puke päällens kiihynnästä,
Tergo Herran hartast huuta,
Joka hänell Linda suuta
Kaitis menois Siunauksen
Kunsaan myöskin meeskyyren,
Sitten teuma tehdärensä
Wälill wetä Ustarensa
Mitä taitan nimitettä
Talon Kappalik kuzutta,
Jotka me jo huettelim
Eiki tyyni muistuttelim
Sanoisamme sanat selwäst
Toimellisest Talonpojast,
Ei hän säästä Oleiansa
Eikä walit wäkeänsä,
Ei myös matki matkoijansa
Eikä röyhä reisujaansa,
Kaitki tylyst toimittele
Kiiruissansa suorittele.
Ei myös wasta joka sana
Koska kuule puhen kowan
Jossus suusta, Isändänsä.

Eli Leuvoist' Emändänsä;
Ei hän yrmi ruoka kulda,
Eikä anna siunus walda.
Wieläp tahdon sano sengin
Että tutan hywä Trenai
Sii't ett' söpi joudutellen
Xipo kitans kiirutellen,
Pala omi Deukalosa
Toinen Gambain ougalosa.
Joka näin on siwollinen
Kaikis töisäns uskollinen;
Wihdoin ike Miehensä
Isänari keldastansa
Siunayen valkayensa
Saapi Elinajayensa
Herrald kaikkein korkeimalda
Suureld sängen Jumalalda.
Trenai huono, pahaa lainen,
Laiskudeksa miehullinen,
Ei hän tottel torunnista
Eikä huoli hofunnista,
Ei hän kiendä lipos tahdo
Ei myös Welling häneen mahdu,
Lusikall waan maistelepi
Siune tänne heittelepi,

Pöydän tärten ripottele,
Tähtet maahan pudottele,
Siinä jutut jaarittele
Puolen päivä istuskele,
Pöydän päälle longallansa
Kynänpäälle kumoisansa,
Kiro vielä kipiästi
Wanno wiekas wakaisesti,
Että koska kimmeldyvi
Ihe Mieheri olkenepi,
Niin ei nähdä wellingitä
Kätejä myös halwembita.
Mutta kuules jalo HERRA,
Olemb wäidest nähnyt werran:
Joka paljon läkelepi
Wähembän tott seisahtapis
Koska ihe Isännäres
Dmar tulet haldiares,
Ei ol jauhoi taikinari
Eikä tuoru Suuruxeri,
Wedät päähäs wesi kaali
Ei ol wara hönstö haali,
Jauhotoinda Wellingitä
Tiendä perki wetelätä,
Eipä ole puolipäiwär

Senmängän ei Ehtollisex,
Näateisänsä parannusta,
Mitän sinul muutoresta
Tuopet aina naburilda,
Kyläliseld parammalda,
Lainax saaman naulan woita,
Kouran täyden silakoita,
Papu piwon Kannun Urtes,
Jywä tuopin Leiwä puuttes,
Ettei mitän Kyläld kaapi,
Nurus nänin palajapi,
Tyhjän tule kotiansa,
Ulwomahan Lastens kansa:
Näin sun Jumal rangaisexi,
Näljäll kowal kurittapi,
Ettei koskan kohdan tuwaist
Eikä ikän mieles mukaist,
Ollut wierast palwellesas,
Nuinen Trenginä olduas,
Silloin Silli suolaisemmar,
Lohi oli raswaisemmar,
Silakka syljetty ruoka,
Edest sen sä olit arka,
Woi ol häijyr härskix tullut,
Gläski Tiinus tungandunut,

Lihat kutsutit Raadon Lihar,
Glaskit parhat Koeran syömär,
Veipä tullut kowimmari,
Kowan kiven kaldaiesri,
Maurista sä naureskelit,
Halpana juur Kaalin pidit,
Kalan pyrstöst welluttelit,
Kasisänsä kelluttelit,
Welling oli wetelimmäy,
Puuro perki palawimmay,
Särwin senain suolaisemmay
Kaalin kaitkein kamalimmar,
Kahjan kutsuit Koeran kusey,
Oluen myös raat ja uuder,
Waan nyt menes omall pöydäll
Helisewät kaitki tyhjäll,
Tituren myös Jumal löytä,
Samant mitan helmas heittä,
Kuin sä itse mittaelit,
Muille muinain karkottelit,
Uskottomat palkolliset,
Trengit, piikat pahan laiset,
Olat saada joka Wuosi,
Näin sun Herran viimein löysi,
Ja jos joskus Uskollisen

Saisit vielä palkkosen,
Suuliapas kuiteng olet,
Suulet taikkein samat juonet
Pidävän ain edesänsä,
Juonet monen Koutun kansa,
Kuins isä Pidot muorudesas
Miestä wierast Palwellesas.

Saiska Trengi myös on aina
Suoppo Koira, pnytä paina
Wiina Kuyppi Kurkubunsa,
Olu kannu kitahansa:
Kuin on pääsnyt wueben päähän
Nähnyt toisen Mikon Päiwän,
Isänaldans kipiästi
Waati ulos kiiruhusti,
Palkkans joka puolen äyriin,
Olkon oikein taikka wäärin
Talon tegot toimitellut,
Kalut kaikki walmistellut;
Ehkei weistää Kirwellänsä,
Eikä pyörtä Puukollansa,
Tainnut yhtän Ketarata,
Waan jätt kaikki tekemätä.
Wiimein tutan Jhmisildä,
Ormitän myös kaikeld Wäelsä,

BIBLIOTHECA
UNIVERSITATIS
Helsingensis

Joill ei kelpa palveluren,
Ei myös pääse suojeluren.
Sanon siis sull Trengi totta,
Hyväres nyt neuvo otta,
Ole nöyrä kuuliainen,
Vanheimmilles uskollinen,
Työnsä tehwös wirewolla,
Nautis Ruotas siwenllä,
Niins saat kaitet Siinauren,
Hyvän HERRald menestyren.

Tyttäristä ja Piikoista.

Tyttö Talos toimellinen,
Piika jalo siwollinen,
Uja Trengin kungimahan
Waattei päällens kokuimahan:
Nouse ylös laiska Trengi,
Sitä tätä tekelemän,
Kirwes-warsti weistelemän,
Taitka muita tarwe-puita.
Piika talos toimellinen,
Työhön aina halullinen,
Ombi totta forkialda
Lahja kaunis Jumalalda,
Hän on aina kuuliainen,

Emänällessä uskollinen:
Yhden nösen terta kuusi,
Koska joku händä huusi,
Otta tulen säetystä
Tuhka Hiili kasaisesta,
Tainka naitta Tulurista,
Puhaldele Taulaisesta,
Ilman yhtän napinata,
Ilman puhet pidembätä
Mösnosta ennättävät
Njan tuller hawaitsewat,
Permannot hän lakaisepi,
Pöndät, pengit puhdistapi,
Klasit Noest peseskele,
Kaiikki kaunir kaunistele,
Koska sitte juuruspalan
Leiwän Lihan tainka Kalan
Saanut ombi Emänällessä
Tainka tuotu Isänällessä;
Niin sen hotki hopus suures
Istuisansa työnsä juures,
Tainka pitä piwosansa
Nepi tosta juostesansa,
Ummundaman Kujan päästä
Wetta Lahtest puhtamasta.

Kuort Maurtt kunnellänsä,
Kaalin haikka syödesänsä,
Suu surwo Suurus palan,
Tnösä kättä Käden Zalan,
Pese pannut padat puhtar
Kattilattin skara kirkar,
Toihin weden puhtau paiska
Civ sinn päästa yhtän raiska,
Heittää ne sitt kiehumahan
Sahloisihin Uohumahan,
Puita pinost juoruttele
Padan ala lisäele,
Tarttu jälleens Rehräwartens
Taitka muun työn otta eteens,
Kuangin kyll walmistella
Suururengin sekoitella
Taita hän kuin jalo Piika
Ettei sinä lörttä wika,
Tarkasta myös pitä waarin
Kausa hywän perhen Muorin,
Euo pois sonnan pihatosta
Luan loan Nawetosta,
Kariall kanda wihwot wiidet,
Lambail heittä kerwot kuudet,
Lehuat kuzu kaunimnazi,

Lambat kulsda kappalirt,
 Nimellans heit nimittele,
 Kändesänsä siunaele
 Ympäis lehmää taputtele,
 Karikaiset kaunistele
 Sölisänsä, lämbimähän
 Tupahan taick Virtisehen:
 Kahdel kanda ämbärillä
 Käsiwarsil ojetuilla
 Sikain eteen pihattohon,
 Nuun, kaatain kaukalothon,
 Läätin myös ain puhdistele
 Beden kaiken kuitwaele,
 Näinbä hän on muallakin,
 Mittullakin pellollakin,
 Ytuks, tuima, toimellinen,
 Wirjä, jalo, uskollinen,
 Heiwät Mittull kokoon heittä
 Karhet latoon tyyni wetä,
 Pellolla myös sormet käywät
 Kiirust kymmet krapusewat,
 Sirpil sieppa sortkasti
 Eton maahan soweljasti,
 Kotia taas tulduansa
 Ulkotoista päästywänsä,

Kaikki kannist toimittele,
 Sanattomast suorittele,
 Otta kaikki hyväksensä,
 Mitä saapi shödärensä
 Köyhän Talon tilan jälkeen
 Kost ei waiwoin kuole nälkän,
 Beden kohta lämmittele,
 Vöhön asti peseskele
 Puhtas kaikki astiansa,
 Gadit, Tuopit, Kannut kanssa.
 Maldat tete makiapi
 Kerittele kerran taxi,
 Pesän wälill arwellansa,
 Kõmmenellä Kõmmellänsä.
 Joka näin on toimellinen
 Tõttöist, Piitõist siwollinen,
 Hänest todell tule wimein
 Talon Waino ihanainen;
 Kuitos Kirko Herraldakin
 Kari Kappalaiseldakin
 Annetan häll kokouris
 Mlistetan lueturis,
 Saa myös Miehen suloisimman
 Sulhaisentkin rakkahimman
 Herald kaikkein haldialda,

Kaiken hyvän jakajalda.
 Waan ei täydo häijyill Tyttöil
 Pahan tapaisille piitöil
 Olistöstä Ohtan priitku;
 Toisimb Käki Kylis kuffu;
 Että ehkä pissarainen
 Piika ombi pirakainen,
 Koostansa Barrestansa
 Bahä Naara muodostansa,
 Waikk ei leskat werhoansa,
 Eikä paikat paitahansa
 Laida, eikä wiikhi koskan,
 Waan on alat tyhinä laiska,
 Kuiteng käyvi kapiästi
 Ohtelevi uspiästi,
 Päätäng tuimast pudistele
 Sinne tänne kallistele,
 Josa rihnat rippunewat
 Korwin saakka kohisewat
 Hiuret piener palmikoitut
 Wienain kansa eroitetut,
 Kenos kauloin keikuttele
 Kiilus Silmin kurkistele,
 Suintang kaunin sulloistele,
 Huuliansa purestele,

Kuiteng ombi ruokkomatoin
 Kotonansa korjamatoin,
 Eipä huoli Huminhanta
 Enä kuin ny paha Nauta,
 Ehkä kaikki pillaelle,
 Willat, Luinat, riepottele
 Emändänsä wahingori,
 Talon puuter pahimmari.
 Elaimet myös pahoin ruokki,
 Sonnin säldi Hartää kuokki,
 Sonnan säästä Surwen asti
 Pihattohon pahimmasti,
 Taitka kanda koko Ladon
 Yhdell kerrall pihattohon,
 Eli anda nähdä näkka,
 Yhden päivän toisen jälkeen,
 Siihenast ett horjunewat
 Lehmät, Härjät ondunewat,
 Samall muoto muisa Toisa
 Käsketyisä Uskareisa,
 Ombi aina petollinen,
 Laiska Huora häijynlainen,
 Mitä siellä silloin tehty,
 Mitä jällens täällä nähty,
 Kullain ajall edesmenney,

Siellä täällä tapahduneet,
 Jotka otta ongehensa
 Kaitki kaata järwehensa,
 Wisust tätke kuttarohons
 Sulto sywäldä muistohons:
 Jos sit koton kowa Sana,
 Sanotan, niin kohta Nänä,
 Dmbi tulda haistamasa,
 Hambat walmit torumasa,
 Sun on kaitki kahdallansa,
 Rita kowin ammollansa
 Pikaisesti sanall kahdel
 Wibaisella kowall puhell
 Kohta kowin kohdastansa
 T rwa mielen Enändänsä,
 Nurta, haukku heflittämät
 Puhet päästä mielettömät
 Amulla kuin Ehtollakin,
 Wieläp Maatapanduakin.
 Puka Syttö myöskin laiska
 Siitä nähdän joka aika,
 Ettei pese Peukalollans
 Eikä paina Olkapäällans
 Puhday kannix Ustioitans
 Luopians ja Kannujansa,

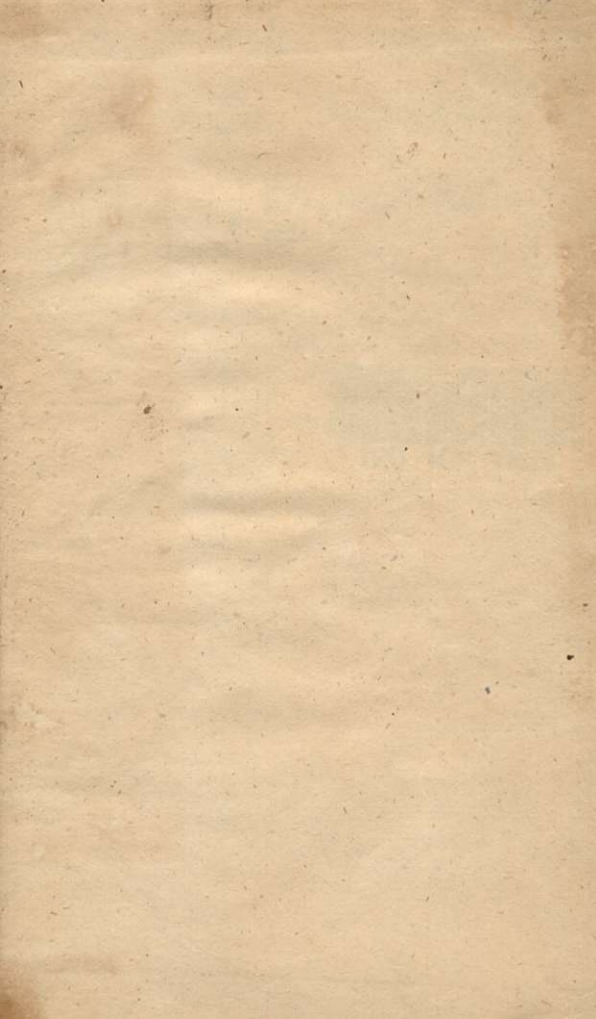
Mutta pese silitellen
Köykäsesti tahtoellen,
Harvoin sengin wiizi tehdä,
Sentän kaikkein tähty nähdä,
Että mustat juuri julmat,
Ovat aina tuopin tulmat,
Kannut harmit samalaiset,
Haisewaiset homeheta,
Sonda tiukku taldrekeisa
Loka lawiald lautaisisa,
Joita hake tarwitaisa
Wieran eten waaditaisa,
Ulda pengin paskaisunnan,
Pääldä uunin nolisunnan.
Koira padat peseskele,
Kissa Gadit nuoleskele,
Joihin paska puhdistamat,
Kuan toisen murhettimat,
Ehkä näin nyt paskainengin,
Kaikeis töisa toimetoigin
Dumbi paha Piika parka,
Kuiteng pyytä parki tarkea
Uina olla esastansa
Wiikeliäinen ruastansa,
Jota kowin skradaele,

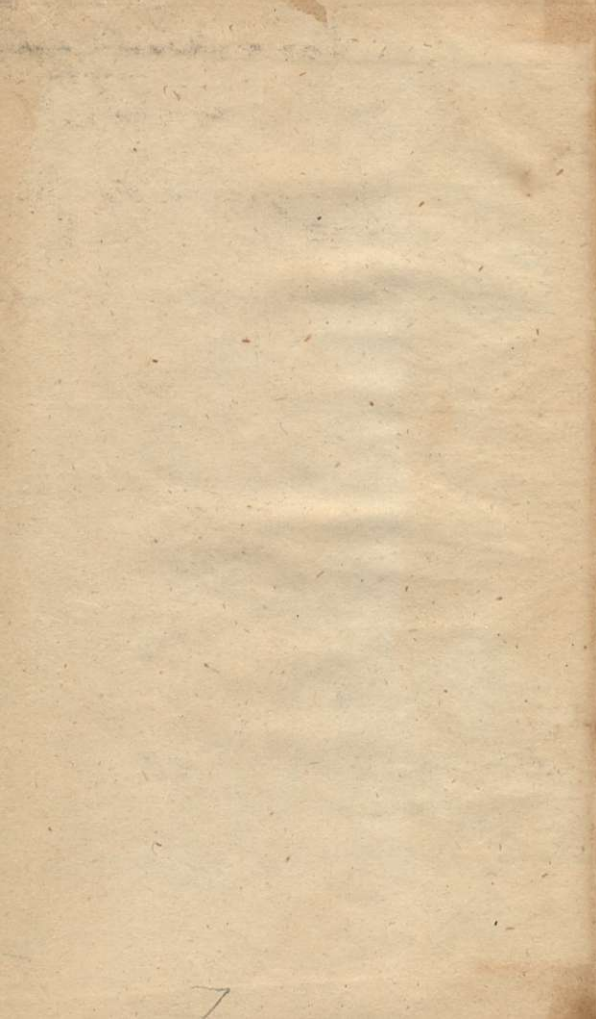
Beolo suisa nirsuttele,
Ei hän joka atriassa,
Tahdo istu Silahkalla
Taitka puhtall Bellingillä,
Eli Kaalill walkiassa,
Mutta pitää muutoyesta
Tuotamahan särpimästä
Joka aika hyppniisihin,
Kynsihingin sondaishihin
Sian Lihat Liikidimensä,
Tuustot jalot kokonansa.
Mutta otas vielä waari,
Kuinga HERRA wiimein suori
Sinun pahat pippur juones,
Laiika Dsi, Sonda-soumes:
Suorax tulet laiskundesas
Portor päädyt pahundesas
Jostas joudut Kaakinyrinhun
Häpiän alla monen muuhun,
Huliny kaitkein naurettawax
Jääpäiwäs pilkattawax;
Josas vielä käsitäisit,
Miehexensä jongun saisit,
Eipä kuiteng itänänsä
Korkene jun rawindonsa;

Mutta tulet laihemmäri
 Päivä päivän köyhemmöri,
 Joudut viimein kerjämähän,
 Maata pitkin kulkemahan,
 Sälistelet Sauvojan sa,
 Kolistelet koukkun sa,
 Ryhistelet ryyhyisänsä
 Olpeilet myös ryyhistänsä.
 Kaş näin viimein nätti Piika
 Nuorna kyllä kenoleuka
 Saapi HERRald rangasturen
 Tuopi päällens häväisturen,
 Ennen kuin täälä kuolla ehti,
 Se on wiidest toder nähty.
 Kuulkat siis nyt piikat kaikki
 Vielä Talon tyttäretkin,
 Neuvo tätä päättörexi,
 Teillen opivi hywäri:
 Olkat HERRaa Pelkäwäiset,
 Hänen käskyns kätkewäiset,
 Wyytäin pitä astianna,
 Nuorudesa puhtan aina.
 Olkat myöskin wahemmisten,
 Isänillen, Emänillen,
 HERRan pelgos kuuliaiset,

Nöyrät, siwät, uskolliset,
Sanattomat hiljaisuudes,
Toimelliset siwendes,
Niin tot saatte ajallisen
Että wihdoin Tawallisen
Siunauksen, Menestyksen,
Kiennu Ilon ihastuksen.

318. XI. 40.

~~Luonnonkasvit.~~
ja taide

Rv. Kansakirj.

[Mennander, J.]

KANSALLISKIRJASTO-KANSALLISKOKOELMA

120 102 1824

X

